

Konsolidirani i odvojeni izvještaji
o poslovanju Croatia Airlines d.d.
za razdoblje siječanj – ožujak
2021. g.

Travanj 2021.

SADRŽAJ:

Izvješće poslovodstva o stanju Društva za I.-III. 2021. godine	3 - 25
Bilješke uz finansijske izvještaje	26 - 29
Izjava	30
Finansijski izvještaji za razdoblje siječanj – ožujak 2021. (nerevidirani)	31 - 44

Izvješće poslovodstva o stanju Društva za I.- III. 2021. godine

Travanj 2021.

SADRŽAJ

Karakteristični pokazatelji	5
Prometni pokazatelji	5
Financijski pokazatelji.....	5
Pokazatelji produktivnosti	5
Ljudski potencijali i ulaganja.....	6
Poslovno okruženje i rizici poslovanja.....	7
Rizici poslovanja.....	9
Rizik pada potražnje uzrokovani epidemijom Covid-19 i zabrane putovanja.....	10
Rizik likvidnosti	10
Gorivo.....	10
Cijena emisijskih jedinica.....	11
Kamatni rizik.....	11
Flota, kapaciteti i tržište	12
Flota – kraj ožujka 2021. godine.....	12
Tržište.....	13
Financijsko poslovanje	17
Račun dobiti i gubitka	17
Investicije, imovina i financiranje.....	20
Investicije.....	20
Ukupna ulaganja u prvom kvartalu 2021. godine iznose 6,2 milijuna kn.	20
Bilanca stanja	20
Novčani tijek	21
Sažetak	23

Karakteristični pokazatelji

Prometni pokazatelji

OPIS			I.-III. 2021.	I.-III. 2020.
nalet (km)	DIST	000	1.179	2.713
broj uzlijetanja	FLTS		1.951	4.528
stopa promjene		%	-56,9	-9,8
operativno vrijeme	BH		2.697	6.105
stopa promjene		%	-55,8	-7,3
prevezeni putnici	RPAX	000	72	270
stopa promjene		%	-73,4	-21,8
prevezena roba i pošta	CGO	T	298	505
stopa promjene		%	-41,0	6,1
ostvareni putnički km	RPK	mil.	48	183
raspoloživa sjedala - km	ASK	mil.	107	305
putnički faktor popunjenoštvi	PLF	%	44,8	60,1
ostvareni tonski km	TK	mil.	5	19
raspoloživi tonski km	ATK	mil.	11	33
težinski faktor popunjenoštvi	WLF	%	44,4	57,2

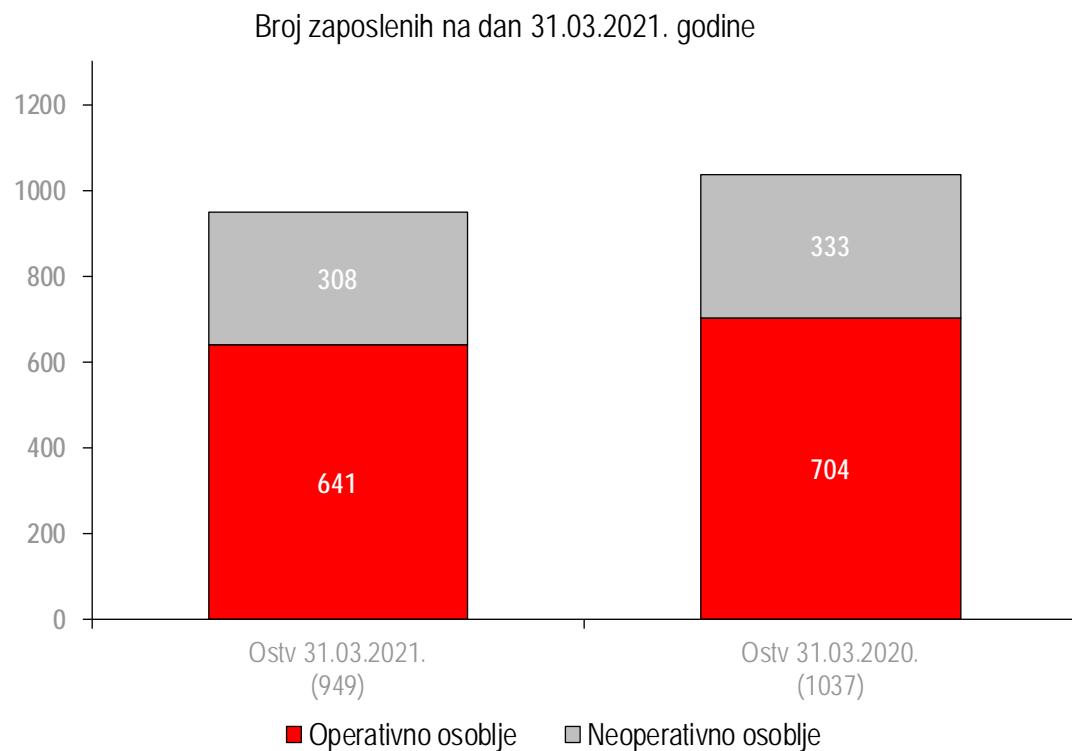
Financijski pokazatelji

Pokazatelj	Jedinica mjere	I.-III. 2021.	I.-III. 2020.
Ukupan prihod	mil. kn	113,6	248,0
Ukupan trošak	mil. kn	210,5	358,5
Operativni rezultat	mil. kn	-86,2	-95,7
Neto rezultat	mil. kn	-96,9	-110,5
EBIT	mil. kn	-91,9	-105,3
EBITDA	mil. kn	-41,7	-51,8
Jedinični trošak (operativni)	kn/ATK	16,7	9,9
Jedinični prihod (operativni)	kn/ATK	9,1	7,0
Putnički yield (putnički prihod u EUR/RPK)	€cent/RPK	18,3	12,7
Prosječan broj zaposlenih		952	1.033

Pokazatelji produktivnosti

Pokazatelj	I.-III. 2021.	I.-III. 2020.
Zaposleni (tk/zaposlenom)	5.298	18.135
Zrakoplovi (BH/dan)	7,3	7,3
Gorivo (tk/tona)	1.588	2.036

Ljudski potencijali i ulaganja

Broj zaposlenika u radnom odnosu koji uključuje i lokalno zaposlene u predstavništvima na dan 31.03.2021. iznosi je 949 djelatnika, što je za 88 zaposlenika (-8 posto) manje od broja zaposlenih na dan 31.03.2020. godine.

Broj operativnog osoblja manji je za 63 zaposlenika dok je broj neoperativnog osoblja manji za 25 zaposlenika u odnosu na dan 31.03.2020. godine. Manji broj zaposlenika posljedica je neproduživanja ugovora o radu na određeno vrijeme po njihovu isteku, nezapošljavanja ustupljenih radnika preko agencije te redovitih umirovljenja radnika uz politiku nezapošljavanja novih radnika za vrijeme COVID-19 krize.

Ulaganja u školovanja u prvom kvartalu 2021. godine iznosi su 1,8 milijuna kn i odnosi su se na školovanja operativnog osoblja (piloti, kabinsko osoblje i osoblje održavanja zrakoplova) koja su operativno nužna.

Poslovno okruženje i rizici poslovanja

Pandemija koronavirusa (COVID-19) diljem svijeta ostavila je teške posljedice na gospodarstvo u 2020. godini. Zahvaljujući cijepljenju i državnim poticajnim mjerama kojima se nastoje ublažiti posljedice pandemije globalno gospodarstvo trebalo bi krenuti putem oporavka u 2021. godini.

Međunarodni monetarni fond (MMF) je u redovnim proljetnim prognozama (WEO) poboljšao izglede za 2021. godinu u odnosu na procjene objavljene potkraj ovogodišnjeg siječnja. Prema najnovijim izračunima MMF očekuje da će svjetska ekonomija u 2021. godini porasti 6 posto, podigavši procjenu za pola postotnog boda.¹ Ako se ostvare najnovija predviđanja globalno bi gospodarstvo u 2021. poraslo najsnažnije još od 1976. godine.

Američko gospodarstvo trebalo bi porasti za 6,4 posto, najsnažnije od početka 80-ih godina prošlog stoljeća. Među vodećim gospodarstvima u nastajanju daleko najsnažniji rast očekuje se u Indiji, koja bi jedina trebala ostvariti dvoznamenkastu stopu rasta, od čak 12,5 posto, a slijedi Kina u kojoj MMF očekuje rast od 8,4 posto.

MMF je podignuo procjene ovogodišnjeg rasta i za gospodarstvo eurozone za koje predviđa rast od 4,4 posto. Najveće europsko gospodarstvo, ono Njemačke, trebalo bi rasti za 3,6 posto, a među najvećim gospodarstvima eurozone najsnažniji rast predviđaju Španjolskoj, od 6,4 posto, i Francuskoj, za 5,8 posto, dok je procjena stope rasta talijanskog gospodarstva podignuta na 4,2 posto.

Za skupinu europskih gospodarstava u nastajanju među kojima je i Hrvatska gospodarske aktivnosti trebale bi porasti 4,4 posto u 2021., odnosno 3,9 posto u 2022. godini.

MMF upozorava da su ove prognoze obilježene visokim stupnjem neizvjesnosti, mogle bi biti poboljšane bude li se građane procjepljivalo brže, ali bi isto tako mogle biti i snižene ako se pojave novi sojevi virusa, uvelike otporni na cjepiva. Tempo oporavka neće biti ujednačen zbog velikih razlika u dinamici cijepljenja, razmjerima gospodarskih poticaja i strukturnim čimbenicima, poput oslanjanja na turizam.

Hrvatsko gospodarstvo u 2021. godini također očekuje oporavak koji će prema prognozama MMF-a iznositi 4,7 posto. U 2022. godini predviđa se ubrzanje gospodarske aktivnosti od 5 posto i povratak na pretpandemijsku razinu. Hrvatska se novim MMF-ovim procjenama svrstala među europska gospodarstva u nastajanju koja bi trebala bilježiti najviše stope rasta u ovoj i idućoj godini.

U 2021. godini stopa nezaposlenosti iznosit će 9,4 posto, inflacija bi trebala biti na razini od 0,7 posto, a manjak na tekućem računu platne bilance iskazan udjelom u bruto društvenom proizvodu (BDP) trebao bi iznositi 2,3 posto.

Sve će u velikoj mjeri ovisiti o tome hoće li pandemija biti stavljena pod kontrolu te hoće li sektori koji su njome najviše pogodjeni moći nastaviti normalno poslovati. Prihodi od turizma zauzimaju iznimno velik udio u hrvatskom BDP-u, a turistički i transportni sektor te ugostiteljstvo nalaze se među najpogođenijim pandemijom koronavirusa.

Turistička sezona u mnogome će ovisiti o epidemiološkim prilikama u Hrvatskoj i njezinim emitivnim tržištima, a pokrenut je i projekt Safe Stay in Croatia kojim su određeni sigurnosni protokoli u turizmu i s turizmom povezanim djelatnostima.

¹ IMF, World Economic Outlook, April 2021

Najavljeni uvođenje covid putovnica bit će korak prema olakšavanju putovanja i normalizaciji života, ali i vraćanju osjećaja sigurnosti i povjerenja, čemu pridonosi i provedba utvrđenih sigurnosnih protokola. Spomenuti projekti, ali i ostvareni turistički rezultati tijekom proteklih uskrsnih blagdana potaknuli su umjereni optimizam kad je riječ o ovogodišnjoj sezoni.

Covid-19 kriza snažno utječe na sve aspekte gospodarskih i društvenih aktivnosti u svijetu, a posebno poguban utjecaj ima na turizam i zračni promet koji su među najpogođenijim gospodarskim aktivnostima, a 2020. pamtiti će se kao najgora godina u povijesti industrije zračnog prijevoza. I u prošlosti su različite krize uzrokovale pad zračnog prometa, ali u pravilu bi uslijedio brzi oporavak. Ovaj put industrijske prognoze Međunarodne udruge za zračni prijevoz (IATA) i Organizacije međunarodnog civilnog zrakoplovstva (ICAO) predviđaju da će oporavak zračnog prometa trajati duže nego u prethodnim krizama.

Kako bi se zaposlenost i gospodarske aktivnosti koje podržava industrija zračnog prijevoza što prije vratile na razine od prije krize, vlade širom svijeta su donijele odluke o finansijskoj pomoći i podršci zrakoplovnim kompanijama, a paketi pomoći uključuju dokapitalizaciju, državna jamstava za kredite, dioničarske zajmove i sl. Takav pristup pridonosi smanjenju negativnih učinka krize Covid-19, kako bi se koristi od zrakoplovstva mogle snažno vratiti, nakon što se pandemija stavi pod kontrolu.

Veliko je pitanje kada će se zračni prijevoz oporaviti i vratiti na pretkrizne razine, a zrakoplovní prijevoznici i s njima povezane industrije ne očekuju oporavak još godinama. IATA je procijenila da bi se zračni prijevoz mogao vratiti na pretkrizne razine tek 2024. godine.

Ograničenja putovanja kao odgovor na širenje novih sojeva koronovirusa i treći val pandemije, zastoji u distribuciji cjepiva i sporost u cijepljenju prijete oporavku zračnog prometa u 2021. godini. Početak godine slabiji je od očekivanja, rezervacije putovanja su i dalje u padu, kratkoročni izgledi za oporavak i dalje su neizvjesni, a s obzirom na niz ograničenja putovanja prognoze oporavka postaju sve pesimističnije.

Zbog svega navedenog IATA je u travnju 2021. objavila ažurirane prognoze za zrakoplovnu industriju u kojima je pogoršala procjene u odnosu na objave s kraja 2020. godine. Rekordni godišnji gubitak u 2020. godini povećan je sa 118,5 milijardi USD na 126,4 milijarde USD, dok je prognoza gubitka za 2021. godinu povećana sa 38,7 milijardi USD na 47,7 milijardi USD.² Likvidnost zračnih prijevoznika izložena je dalnjem pritisku, a procjena negativnog novčanog tijeka u 2021. godini iznosi 81 milijardu USD.

Iako se očekuje značajno smanjenje gubitaka, uglavnom kao rezultat smanjenja troškova, ali i određenog rasta prihoda, visina gubitaka zahtijeva daljnje potpore. S obzirom da kriza traje duže nego što se moglo predvidjeti za očekivati je da će se finansijske potpore nastaviti te da će vlade i dalje pomagati svojim zrakoplovnim kompanijama.

Zrakoplovne kompanije će u 2021. godini prevesti oko 2,4 milijarde putnika, 600 milijuna putnika više u odnosu na 2020. godinu, ali i 2,1 milijardu putnika manje u odnosu na 2019. godinu. Promet putnika izražen u putničkim kilometrima (RPK) u 2021. godini trebao bi porasti za 26 posto u odnosu na 2020. godinu, što predstavlja 43 posto pretpandemijske razine prometa putnika. Očekivani putnički faktor popunjenoosti (PLF) u 2021. godini iznosit će 67,3 posto.

---

² IATA Outlook for the global airline industry – April 2021 update

Od svih regija procjene za 2021. najviše su pogoršane za europske zrakoplovne prijevoznike, neto gubitak povećan je sa 11,9 milijardi USD na 22 milijarde USD. Europu je snažno pogodio treći val pandemije koji i dalje ograničava putovanja, a zrakoplovne kompanije koje se u velikoj mjeri oslanjaju na prihode na međunarodnom tržištu, oporavak i jačanje potražnje očekuju u četvrtom kvartalu 2021. godine.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku u razdoblju od siječnja do veljače 2021. godine promet na hrvatskim zračnim lukama bilježi veliki pad potražnje za uslugama zračnog putničkog prijevoza u odnosu na isto, još uvijek predkrizno razdoblje 2020. godine.³ Ostvaren je promet od 90 tisuća putnika, što je 82,4 posto manje u odnosu na prva dva mjeseca 2020. godine. Tržišni udio Croatia Airlinesa u putničkom prometu hrvatskih zračnih luka iznosio je 66 posto.

Croatia Airlines u vrijeme najveće krize izazvane pandemijom virusa COVID-19 u 2020. godini, nije prestao s letenjem već je nastavio povezivati Hrvatsku sa svijetom, a svoju misiju je nastavio i u 2021. postupnim vraćanjem linija u prometovanje i povećavanjem broja frekvencija u skladu s potražnjom i epidemiološkim mjerama pojedinih zemalja.

U prvom kvartalu 2021. godine Croatia Airlines ostvario je nalet od 2.697 blok sati, a zabilježen je 1.951 let. Ukupan broj prevezenih putnika iznosio je 72.263 što je 73 posto manje u odnosu na prvi kvartal 2020. godine. Ostvareni putnički kilometri smanjeni su za 74 posto, uz putnički faktor popunjenoosti (PLF) od 44,8 posto što je 15,3 postotna boda manje u odnosu na prvi kvartal 2020. godine. Broj putnika u domaćem redovitom prometu manji je za 61 posto, a u međunarodnom redovitom prometu za 78 posto u odnosu na prvi kvartal 2020. godine.

Vlada Republike Hrvatske je 21. veljače 2019. donijela Odluku o pokretanju postupka traženja strateškog partnera i osnivanju Povjerenstva za provedbu postupka i predlaganje odabira strateškog partnera društva Croatia Airlines d.d. Međutim, početak Covid-19 krize prekinuo je postupak pa je u ožujku 2020. godine Povjerenstvo za provedbu postupka i predlaganje odabira strateškog partnera društva Croatia Airlines d.d., odlučilo da se uslijed nepovoljne situacije i više sile proces stavi u mirovanje. Vlada Republike Hrvatske i Croatia Airlines očekuju ponovno pokretanje postupka traženja strateškog partnera čim to tržišni uvjeti budu dozvoljavali.

Rizici poslovanja

Kriza povezana s pandemijom koronavirusa i dalje je najveća neposredna prijetnja poslovanju. Nakon teške 2020. godine, zrakoplovnu industriju očekuje jednako neizvjesna 2021. godina, s obzirom da se oporavak temelji na pretpostavci brzog procjepljivanja stanovništva i stavljanja pandemije koronavirusa pod kontrolu. Vidljivo je, međutim, da zdravstvena kriza nije ni izbliza riješena te da su se negativni trendovi prelili i na prvi kvartal 2021. godine. Zračni promet i dalje je među najpogođenijim gospodarskim granama, a perspektiva industrije koja proživljava svoju najveću krizu u povijesti također daje razloge za zabrinutost, pri čemu se povratak obujma prometa na predkrizne razine ne očekuje prije 2024. godine. Poslovanje zrakoplovnih prijevoznika u narednom će razdoblju uvelike ovisiti o vanjskim čimbenicima, kao što su preporuke i mjere koje promjenjuju pojedine zemlje, a koje direktno utječu na mogućnost putovanja u domaćem i međunarodnom prometu te mogućim rješenjima kojima bi se putovanja olakšala (covid putovnice) što je osobito značajno za zemlje ovisne o turizmu kao što je Hrvatska.

³ www.dzs.hr; Promet u zračnim lukama

U konvencionalnim uvjetima poslovanja zrakoplovne kompanije suočavaju se sa širokim rasponom strateških, operativnih i finansijskih rizika, a posebnosti proizlaze iz specifičnih karakteristika pojedinih tržišta ovisno o stupnju razvijenosti gospodarstva, obilježjima potražnje (sezonalnost, turizam...), postojećoj i budućoj razini konkurenциje, te veličini i finansijskoj snazi pojedinih prijevoznika.

U provedbi procesa upravljanja rizicima Croatia Airlinesa prepoznati su najvažniji rizici prema mogućem utjecaju na poslovanje kompanije čije praćenje treba osigurati ublažavanje mogućih negativnih posljedica te transformiranje rizika u prilike gdje god je to moguće. Kao najvažniji vanjski rizici koji utječu na poslovanje Croatia Airlinesa prepoznati su gospodarsko okruženje (Hrvatska i odredišta), konkurenca, Star Alliance i partnerstva, rizici promjena cijena (prometne naknade i dozvole za letenje, dobavljači, gorivo, emisijske jedinice), kretanja valuta, kamatnih stopa i sl. Glavni unutarnji rizici odnose se na ljudske resurse, upravljanje kapacitetima, poremećaje u operaciji, prodaju i upravljanje prihodima, te rizik likvidnosti posebice u zimskim mjesecima.

Rizik pada potražnje uzrokovan epidemijom Covid-19 i zabrane putovanja

Smanjena potražnja za uslugama zračnog prijevoza značajan je dodatni rizik za poslovanje koji nameće potrebu kontinuirane i ažurne prilagodbe ponude kapaciteta te optimiziranje reda letenja.

Rizik likvidnosti

Najznačajniji unutarnji rizik koji utječe na poslovanje Croatia Airlines je održavanje stabilne likvidnosti u uvjetima značajnog smanjenja prihoda. Pandemija korona virusa uzrokovala je veliko smanjenje potražnje za uslugama zračnog prijevoza. Mnoge kompanije, pa tako i Croatia Airlines, postale su korisnici državnih mjera potpora kao i različitih oblika finansijske pomoći države uz što se aktivno primjenjuju i različiti interni oblici racionalizacije i nadzora poslovanja, provodi optimizacija reda letenja i prilagodba flote sukladno potražnji i kretanju *bookinga* u cilju prilagodbe akutalnim tržišnim uvjetima. Uz redovno praćenje dospijeća obveza izrađuju se i projekcije novčanog tijeka za razdoblje od godine dana kako bi se na vrijeme utvrdili mogući rizici u poslovanju i podmirivanju obveza kompanije.

Gorivo

Trend rasta cijene nafte s kraja 2020. godine nastavio se početkom 2021. godine, poduprijet optimizmom zbog početka cijepljenja te tržišnih špekulacija.

Prosječna cijena sirove nafte (brent) na londonskoj burzi u prvom tromjesečju 2021. godine iznosila je 60,97 \$/barelu. Cijena se kretala u rasponu od 52 do 69 \$/barelu, zadržavajući se u ožujku u rasponu od 64 do 68 \$/barelu. Prosječna cijena brent nafte u istom razdoblju 2020. godine iznosila je 51,11 \$/barelu.

Jačanje svjetske ekonomije utječe na porast cijena energenata te stoga IATA očekuje znatno veće cijene goriva u 2021. godini, prosječna cijena mlaznog goriva iznosit će 68,9 \$/barelu (46,4 \$/barelu u 2020. godini).

Cijena emisijskih jedinica

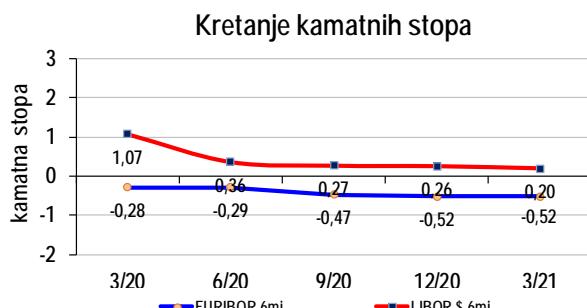
Od početka 2021. godine cijene emisijskih jedinica u stalnom su rastu. Glavni razlog tome su potražnja i ulaganja različitih investitora i fondova u kupovinu emisijskih jedinica što je špekulativno utjecalo na njihov rast.

Zbog nastale velike krize zrakoplovne kompanije su u 2020. iskoristile besplatne emisijske jedinice iz 2020. za ispunjenje obveze za 2019. godinu, što je povećalo potrebu za kupovinom istih u 2021. za 2020. te utjecalo na potražnju za EUA/EUAA jedinicama u 2021. godini. Također na potražnju je utjecala i zabrana Europske komisije za korištenjem besplatnih jedinica iz 2021. za ispunjenje obveze u 2020. godini. Tijekom travnja 2021. cijene jedinica nastavljaju rasti dosegnuvši 50 EUR/jedinici, a ambicioznim planom Europske komisije da se do 2030. smanje emisije CO₂ za 50 posto u odnosu na razinu iz 2009. godine može se očekivati nastavak rasta cijena.

Kamatni rizik

Croatia Airlines je preko dugoročnih kredita s varijabilnom kamatnom stopom izložen i kamatnom riziku, zbog čega se redovito prati kretanje kamatnih stopa na svjetskom tržištu i njihov utjecaj na poslovanje kompanije. Trenutni ostatak glavnice po dugoročnim deviznim kreditima iznosi 45,8 milijuna kn.

U prvom kvartalu 2021. godine vrijednost Euribora nije zabilježila znatnije promjene u odnosu na kretanja u 2020. godini. Za razliku od Euribora, vrijednost Libora je zabilježila značajan pad, što nije utjecalo na poslovanje Croatia Airlinesa obzirom da kompanija nema zaduženja po kreditima vezanim uz Libor.

Flota, kapaciteti i tržište

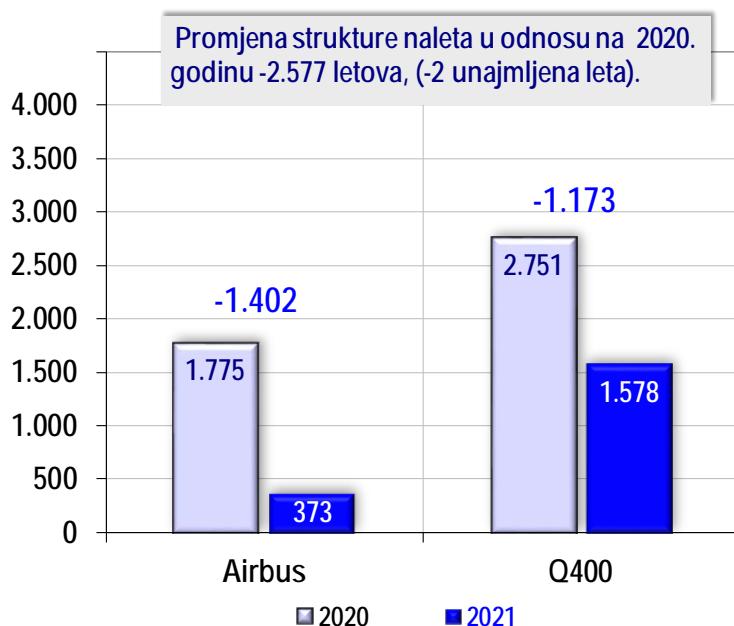
Flota – kraj ožujka 2021. godine

tip zrakoplova	broj	sjedala	vlasništvo	najam	Ø starost (god.)	broj na kraju 2020.	vlasništvo	najam
Airbus A320	2	348	1	1	21,33	2	1	1
Airbus A319	4	576	4	-	22,18	4	4	-
Q-400	6	456	-	6	11,85	6	-	6
UKUPNO	12	1.380	5	7	16,87	12	5	7

U prvom kvartalu 2021. godine Croatia Airlines raspolaže s flotom od 12 zrakoplova: šest zrakoplova Airbus, od kojih je jedan Airbus A320 u operativnom najmu te šest zrakoplova Q400 također u operativnom najmu.

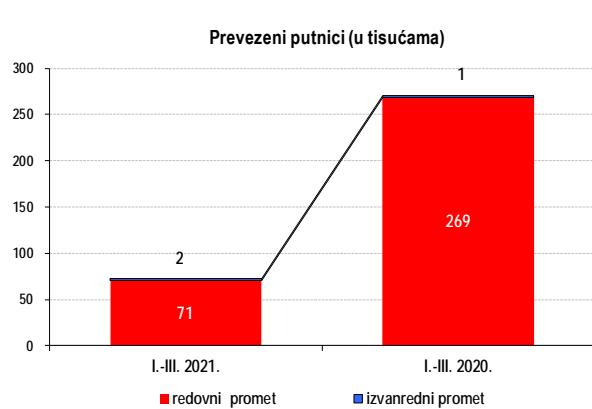
Dodatni zrakoplov A319 koji se tijekom 2020. godine koristio po potrebi uz plaćanje ostvarenih sati letenja, u razdoblju siječanj-ožujak 2021. godine nije korišten.

Nastavak negativnog trenda zbog pandemije koronavirusa vidljiv je kroz smanjeni opseg reda letenja i smanjeni nalet u usporedbi s istim, tada još predkriznim, razdobljem prethodne godine, te je u prvom kvartalu Croatia Airlines odletio u prosjeku 25 letova dnevno, dok se prethodnih godina, prije COVID-19 krize, u zimskom redu letenja odrađivalo prosječno 60 letova dnevno. U razdoblju od siječnja do ožujka 2021. godine ostvaren je nalet od 2.697 blok sati, što je 56 posto manje u odnosu na isto razdoblje 2020. Zabilježen je 1.951 let što je smanjenje u odnosu na prvi kvartal 2020. godine za 57 posto. Struktura naleta prilagođena je potrebama prometa te je obzirom na okolnosti naglasak bio na korištenju flote Q400.

Tržiste

U prvom kvartalu 2021. godine Croatia Airlines letio je na 12 međunarodnih i 5 domaćih destinacija. Prvi kvartal obilježio je pad ukupno prevezenih putnika za 73 posto u odnosu na isto razdoblje 2020. Ovako značajan pad broja putnika u prvom kvartalu posljedica je produljenja krize uzrokovane virusom COVID-19 čiji će se utjecaj osjećati tijekom cijele poslovne 2021. godine. Broj putnika u **domaćem redovitom prometu** manji je za 61 posto, dok je broj putnika u **međunarodnom redovitom prometu** manji za 78 posto u odnosu na isto razdoblje 2020. godine.

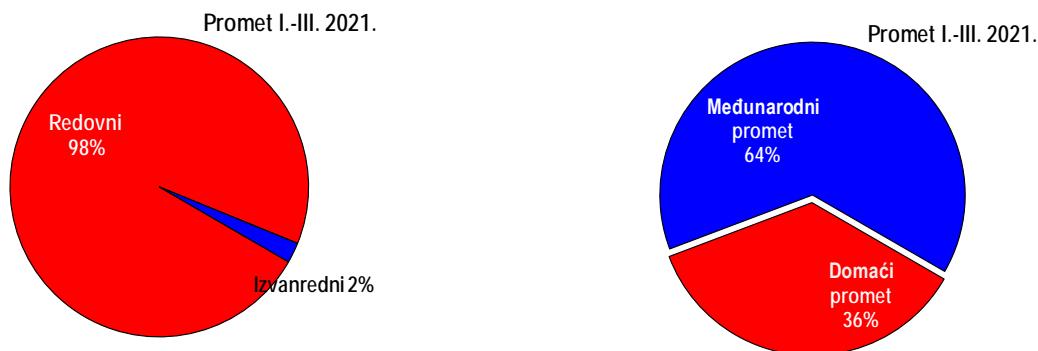

U izvanrednom, **charter** prometu prevezeno je 1,6 tisuća putnika što je za 7 posto više u odnosu na isto razdoblje 2020. godine, pri čemu charter promet čini oko 2 posto ukupnog prometa.

U promatranom razdoblju **prijevoz tereta** u tonama manji je za 41 posto u odnosu na isto razdoblje 2020. godine.

postotna boda od ostvarenja istog razdoblja 2020. godine. **Težinski faktor popunjenoosti (WLF)** iznosi 44,4 posto i manji je za 12,7 postotna boda u odnosu na isto razdoblje 2020. godine.

Od ukupno 72.263 prevezenih putnika na domaći redoviti promet odnosi se 25.393 putnika, dok je 45.288 putnika prevezeno u međunarodnom redovitom prometu. U *charter* prometu prevezeno je 1.582 putnika.

U prvom kvartalu 2021. godine u međunarodnom redovitom prometu broj prevezenih putnika manji je za 78 posto, odnosno prevezeno je 157.842 putnika manje u odnosu na prvi kvartal 2020. Putnički faktor popunjenonosti (PLF) u međunarodnom redovitom prometu, uz 73 posto manje ponuđenih kapaciteta, iznosi 49,7 posto (-11 postotna boda). U domaćem redovitom prometu broj prevezenih putnika bilježi pad od 61 posto (-40.416 putnika). Putnički faktor popunjenoosti (PLF) u domaćem redovitom prometu u prvom kvartalu iznosi 35,2 posto (-21,3 postotnih bodova).

U prvom kvartalu 2021. godine zabilježen je pad prodaje karata od 89 posto u svim distribucijskim kanalima u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Trenutni broj zabilježenih rezervacija za letove Croatia Airlinesa značajno je manji i to na svim rutama i tržištima s kojih kompanija prima rezervacije. Treba napomenuti da *booking* u istom razdoblju prošle godine još nije bio ugrožen epidemiološkom krizom, a pozitivan trend na pojedinim linijama tada se bilježio i zbog predsjedanja Republike Hrvatske Europskom unijom. Dinamika *bookinga* tijekom pandemije značajno je promijenjena te je na pojedinim tržištima, na kojima su se karte kupovale značajno unaprijed, *booking* neznatan. Na drugim tržištima, ponajprije europskim, očekuje se kasni *booking* i on će, dakako, najviše ovisiti o epidemiološkoj situaciji na pojedinom tržištu, odnosno propisanim epidemiološkim mjerama i ograničenjima u protoku putnika.

Većini putnika za otkazane letove tijekom pandemije koronavirusa ponuđeni su vaučeri od kojih je dio zamjenjen za karte, dok je manji dio karata refundiran. Od 12. siječnja 2021. godine otvorene su transakcije direktnih refundacija karata za sve BSP i ARC agente i kroz sve rezervacijske sustave te se refundacije kontinuirano provode, međutim preostala je još značajna vrijednost izdanih karata kao buduća obveza kompanije bilo da se radi o mogućim refundacijama ili zamjeni za vaučer.

Tijekom čitavog razdoblja Covid krize Croatia Airlines prilagođava ponudu letova na bazi svakodnevnog praćenja epidemiološke situacije i konkretne potražnje na pojedinim tržištima u skladu s čime se provodi i kontinuirana optimizacija reda letenja. Fokus je na tržištima na kojima potražnja trenutno postoji, a kompanija je spremna uspostaviti ili obnoviti pojedine linije i uvesti dodatne letove na postojećim linijama ukoliko u međuvremenu dođe do porasta potražnje za uslugama zračnog prijevoza.

Iako su očekivanja kompanije vezana uz normalizaciju i ponovno uspostavljanje prometa bila znatno veća, obzirom na prelijevanje učinaka krize i na prvi kvartal daljnje prometovanje ovisiti će o sljedećim faktorima:

- upute, ograničenja i zabrane i druge mjere koje objavljuje nacionalni i stožeri drugih država koji direktno utječu na mogućnost putovanja u domaćem i međunarodnom redovitom prometu, pri čemu su naročito osjetljive rute koje ovise o *point to point* potražnji;
- procjepljenosti stanovništva te primjeni mera koje bi trebale olakšati ili pojednostaviti putovanja (covid putovnice);
- fleksibilnom planiranju mreže letova uz prognozu potražnje za pojedinim vrstama putovanja;
- ostvarenju optimalne popunjenoosti i prosječne tarife u uvjetima prometovanja sa smanjenim kapacitetom zrakoplova uzrokovanih mjerama socijalnog distanciranja.

Načelno je definiran i red letenja za ovogodišnju ljetnu sezonu u kojoj su planirani letovi iz Zagreba, Splita, Dubrovnika i Rijeke u ukupno 18 europskih destinacija. Red letenja Croatia Airlinesa, kao i svih ostalih zrakoplovnih kompanija, podložan *ad hoc* promjenama, ovisno o razvoju epidemiološke situacije u Hrvatskoj i svijetu, odnosno ograničenjima i pravilima pojedinih država u vezi s protokom putnika, koja izravno utječu na potražnju za uslugama zračnog prijevoza.

Marketinške aktivnosti Croatia Airlines u prvom kvartalu 2021. godine uključivale su provođenje kampanji vezanih uz ljetni red letenja za 2021. godinu na domaćim i međunarodnim tržištima uz pripremu prezentacija za najjača tržišta poput Njemačke, Velike Britanije, Francuske i Belgije.

U organizaciji HTZ ostvarena je suradnja kroz nekoliko virtualnih prezentacija čiji je cilj promocija Hrvatske i ljetnog reda letenja kompanije, te suradnja na digitalnom sajmu *ITB Berlin Now* održanom u ožujku. Nastavljena je i suradnja s HTZ, TZ Split i TZ Kvarner u okviru strateških projekata za 2021., dogovoren je media plan te provedene odgovarajuće marketinške aktivnosti.

Od Ministarstva turizma i sporta te u skladu s preporukama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo (HZJZ) i Svjetskog vijeća za putovanja i turizam, kompaniji je dodijeljena nacionalna oznaka sigurnosnih protokola u turizmu i ugostiteljstvu *Safe stay in Croatia*. Ova oznaka putnicima jamči da je kompanija usvojila nacionalne i svjetske standarde zdravstvene i higijenske zaštite te siguran let do željenog odredišta. Croatia Airlines uključio se i u projekt *B2B HGK Go Global – Go Virtual* čiji je cilj pružiti podršku hrvatskim gospodarstvenicima za nastavak međunarodnih aktivnosti u novom globalnom poslovnom okruženju u okviru osmišljene *online* platforme preko koje je moguće virtualno povezivanje s poslovnim partnerima na inozemnim tržištima.

Putem društvenih mreža održava se konstantna komunikacija s korisnicima usluga kompanije te se objavljaju razne informacije potrebne putnicima kao i objave vezane uz red letenja Croatia Airlines.

Sukladno mogućnostima, u 2021. godini kompanija nastavlja s kontinuiranim unapređivanjem poslovanja te razvojem usluga koje pruža svojim korisnicima. U prvom kvartalu intenzivno se radilo na nastavku projekta izrade sustava za upravljanje poslovanjem i odnosima s klijentima CRM koji omogućava prodajnim timovima i timovima za podršku korisnicima efikasniji način upravljanja odnosima s privatnim i korporativnim klijentima (B2C i B2B). Implementacija ovog sustava omogućiti će i efikasnije korištenje ljudskih resursa, ali i osigurati mobilnost prodajnih predstavnika koji će moći u realnom vremenu odgovarati na potrebe klijenata budući da će funkcionalnosti sustava biti dostupne korištenjem mobilne aplikacije. Planirani završetak projekta je drugi kvartal 2021. godine.

Nastavljen je i razvoj nove korporativne *web* stranice i sustava naplate. Ovim se projektom unapređuju funkcionalnosti postojeće *web* stranice te razvijaju dodatne, kako bi se dobilo rješenje koje prati tehnološke trendove i trendove u industriji, istodobno olakšavajući korisnicima digitalnih kanala planiranje putovanja. Posebno se ističu funkcionalnosti automatske promjene cijena istaknutih u ponudama te kalendar raspoloživosti koje će osigurati korisnicima informaciju o raspoloživim cijenama u realnom vremenu te im pomoći da brže i jednostavnije pronađu najpovoljnije opcije za željeno putovanje. Nova će *web* stranica biti responzivna, čime se osigurava jedinstveno korisničko iskustvo bez obzira na vrstu i veličinu ekrana uređaja s kojim korisnik pristupa *web* stranici. Projekt uključuje i implementaciju novog sustava za naplatu koji će se koristiti za *online* transakcije, ali i u radu *Kontakt centra* te poslovnica.

Aktivnosti Sektora tehničkih poslova vezane uz radove na zrakoplovima Croatia Airlines odrđene su u vlastitoj režiji te izvedene sukladno standardnom postupku planiranja godišnjih paketa radova. Radnici Sektora tehničkih poslova odradili su i šest C pregleda na zrakoplovima drugih kompanija. Održavanje se provodi u tri hangara, a od ove sezone i na platformi zbog radova koji su generirani Programom održavanja zrakoplova u parkingu. Zbog povećanih potreba za parkiranjem zrakoplova realiziran je „Projekt proširenja parkinga“ na prostorima Croatia Airlines. Naplatom parkinga za zrakoplove trećih lica pokriveni su troškovi samog projekta uz ostvarenje i dodatnih prihoda. U tijeku su aktivnosti oko ugovaranja novih radova za treća lica kako bi se sezona radova produljila i tijekom lipnja 2021. godine.

Financijsko poslovanje

Račun dobiti i gubitka

(000 kn)	Ostvarenje I.-III. 2021.	Ostvarenje I.-III. 2020.	Indeks
Putnički promet	66.320	174.234	38
Prijevoz tereta	1.614	2.718	59
Ostali prihodi	34.886	51.410	68
Prihodi iz poslovanja	102.819	228.361	45
Troškovi letenja	40.018	74.024	54
Održavanje	31.683	53.356	59
Usluge putnicima	10.023	19.176	52
Usluge u zračnom prometu	23.538	61.139	38
Promocija i prodaja	16.357	43.266	38
Opći i administrativni poslovi	15.225	17.860	85
Amortizacija	50.177	53.467	94
Ostali rashodi	2.041	1.801	113
Troškovi iz poslovanja	189.063	324.088	58
DOBIT IZ POSLOVANJA	-86.243	-95.727	90
Rashodi od kamata	-4.993	-5.252	95
Prihodi od kamata	18	6	281
Tečajne razlike (netto)	-5.651	-9.565	59
Ostali financijski rashodi	0	-2	-
Ostali financijski prihodi	0	0	-
Neto rezultat financiranja	-10.626	-14.812	72
NETO DOBIT	-96.869	-110.539	88

Prvi kvartal 2021. godine obilježen je nastavkom poslovnih okolnosti vezanih uz pandemiju korona virusa čiji je utjecaj na financijsko poslovanje kompanije i dalje ključan. Potražnja za uslugama zračnog prijevoza zadržava se na niskim razinama, a primjenjene mjere na razini država diktiraju postavljanje kapaciteta te strukturu reda letenja.

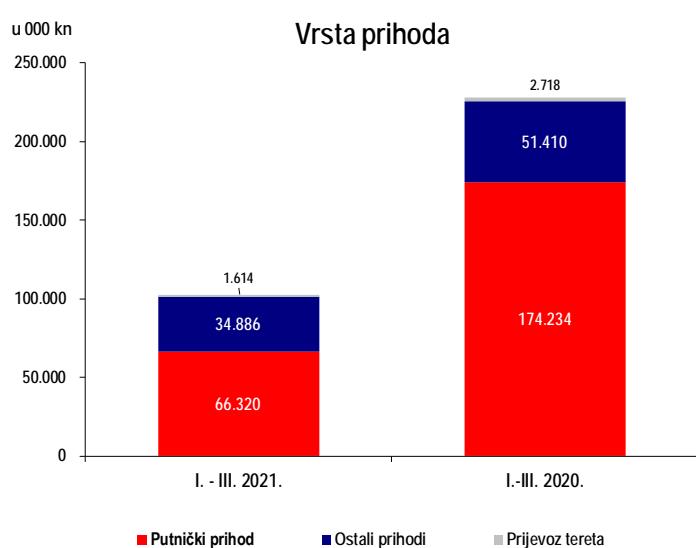
Početkom 2021. godine u suradnji s vanjskim savjetnicima BDO Savjetovanje d.o.o, napravljen je dokument „Analiza namjenskog korištenja državnih potpora i verifikacija ušteda ostvarenih od početka pandemije Covid-19“ koji je obuhvatio sve aspekte primijenjenih rigoroznih mjera štednje. Dokument uključuje i plan aktivnosti na uštedama u 2021. godini.

Nastavljena je racionalizacija poslovanja te primjena već ranije definiranih mjera kojima se nastoji umanjiti utjecaj krize na financijski rezultat uz daljnje korištenje potpora na koje kompanija ostvaruje pravo s obzirom na razinu smanjenja prometa.

U nastalim tržišnim okolnostima na kraju promatranog razdoblja ostvaren je operativni gubitak u visini od 86,2 milijuna kn koji s neto rezultatom financiranja daje neto gubitak od 96,9 milijuna kn te je primjetan pozitivan pomak za 13,7 milijuna kn u odnosu na isto razdoblje prethodne godine.

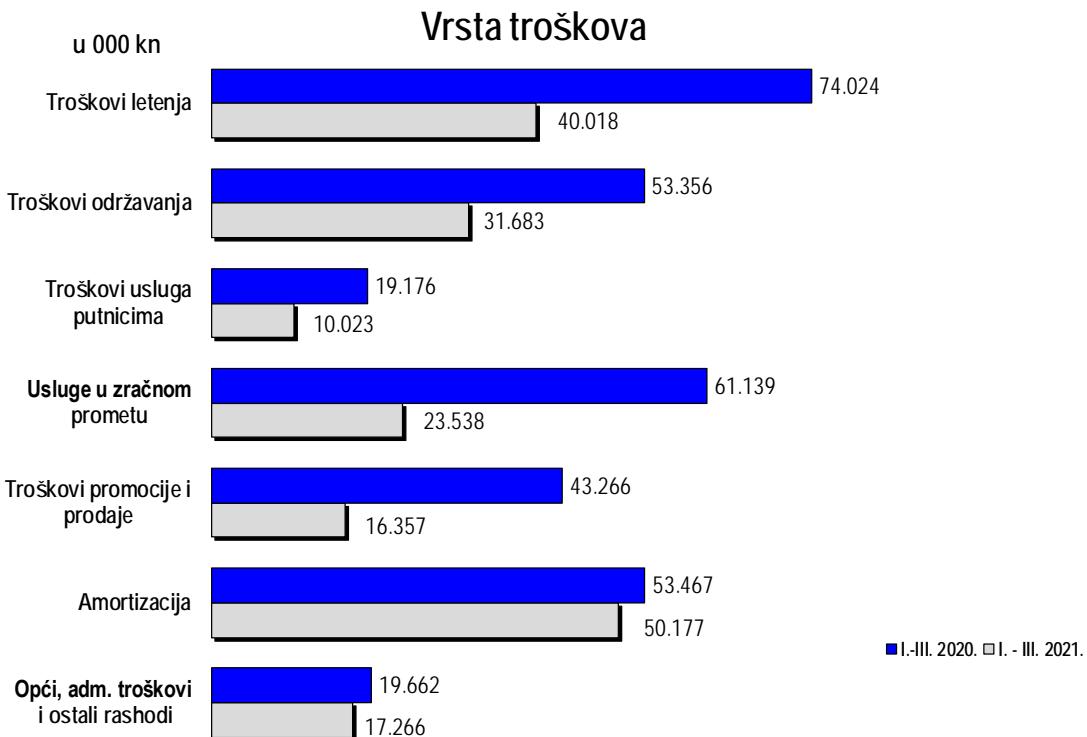
Operativni prihodi i troškovi ostvareni su na nižoj razini u usporedbi s istim razdobljem 2020. godine, međutim potrebno je napomenuti, da se izrazitiji efekt krize u 2020. godini počeo iskazivati tek od sredine mjeseca ožujka kada se započelo s uvođenjem restrikcija prometa na razini država pa i unutar zemlje, dok su prva dva mjeseca prethodne godine bilježila blagi rast prometnih i finansijskih učinaka.

Putnički prihodi manji su za 62 posto, uz 73 posto manji broj prevezenih putnika.

Smanjenje je ostvareno i u prijevozu tereta gdje je tijekom prvog kvartala prevezeno 298 t, što je 207 tona manje u odnosu na isto razdoblje godinu ranije. Niža razina ostvarenih prihoda po osnovi povrata uplaćenih *maintenance* rezervi za radove na floti glavni je razlog ostvarenja manjih ostalih prihoda u odnosu na prvi kvartal 2020. godine.

Ostvareni operativni troškovi niži su 42 posto od ostvarenja prvog kvartala 2020. godine, što nominalno iznosi 135 milijuna kn i najvećim je dijelom rezultat manje razine prometa. Međutim, na smanjenje operativnih troškova značajno su utjecale i provedene mjere na razini kompanije: smanjenje bruto primanja za 15 posto, provedba operativnih mjeri optimizacije reda letenja uz sve ostale provedene mjeri štednje. Uz spomenuti pad broja putnika, ostvareni nalet iskazan brojem letova niži je 57 posto uz nižu razinu ostvarenih blok sati za 56 posto zbog čega su i najveća smanjenja ostvarena upravo u grupama troškova izravno ovisnih o naletu i broju putnika. Pri tome su usluge u zračnom prometu manje za 37,6 milijuna kn, troškovi letenja niži su za 34 milijuna kn uz najveće smanjenje u troškovima goriva (za 26,5 milijuna kn), dok su troškovi prodaje niži za 26,9 milijuna kn primarno zbog smanjenih troškova rezervacija te niže razine prodajnih provizija. Manji nalet utjecao je i na troškove održavanja koji su niži za 21,7 milijuna kn uz najveća smanjenja u troškovima održavanja dijelova i motora, te troškova *maintenance* rezervi vezanih uz najam. Troškovi usluga putnicima zbog smanjenog putničkog servisa i manjeg broja putnika niži su za 9,2 milijuna kn. Manja smanjenja ostvarena su i u općim i administrativnim troškovima te troškovima amortizacije, dok su ostali rashodi neznatno veći u odnosu na prvi kvartal 2020. godine.

Struktura troškova obzirom na udio pokazuje visok udio fiksnih troškova u operativnim troškovima. S obzirom na nizak nalet, u strukturi troškova najveći dio čine troškovi amortizacije čiji udio iznosi 27 posto.

Investicije, imovina i financiranje

Investicije

Investicije	I.-III. 2021.
Ulaganja u zrakoplove	3.779.189
Ulaganja u rezervne dijelove, alate i opremu	1.660.308
Nematerijalna imovina	710.429
Ostala oprema	14.146
Ukupno	6.164.073

Ukupna ulaganja u prvom kvartalu 2021. godine iznose 6,2 milijuna kn.

Ulaganje u zrakoplove u visini od 3,8 milijuna najznačajnije je ulaganje u ovom razdoblju, a odnosi se na ESG modifikaciju na zrakoplovu Airbus 319 CTG. Ulaganja u rezervne dijelove, alate i opremu iznose 1,7 milijuna kn, dok ulaganja u unapređenje software-a iznosi 0,7 milijuna kn.

U promatranom kvartalu napravljen je C pregled na zrakoplovu Dash flote (CQC).

Bilanca stanja

(000 kn)	I.-III. 2021.	Kraj 2020.	Indeks 2021./kraj 2020.
AKTIVA			
Dugotrajna imovina	750.802	796.361	94
Kratkotrajna imovina	622.518	736.195	85
UKUPNO AKTIVA	1.373.320	1.532.556	90
PASIVA			
Kapital i rezerve	118.908	215.930	55
Rezerviranja	12.374	13.048	95
Dugoročne obveze	601.811	875.854	69
Kratkoročne obveze	640.227	427.724	150
UKUPNO PASIVA	1.373.320	1.532.556	90

Ukupna imovina na kraju prvog kvartala 2021. godine manja je za 10 posto u odnosu na kraj 2020. godine.

Dugotrajna imovina smanjila se za 6 posto u odnosu na kraj 2020. godine kroz redoviti otpis te uz ostvaren nizak nivo ulaganja u materijalnu i nematerijalnu imovinu. Rast finansijske imovine od 8 posto posljedica je više razine dugoročnih depozita te usklađenja vrijednosti finansijskih ulaganja.

Kratkotrajna imovina na 31.03.2021. manja je 15 posto u odnosu na kraj 2020. godine. U padu su potraživanja najvećim dijelom zbog manjeg opsega prometa te finansijska imovina kroz smanjenje zadržanih depozita (do godine dana) koji se otpuštaju obavljanjem letova te stanja novca i novčanih sredstava.

Pad vrijednosti ukupne imovine prati i **pad vrijednosti obveza i kapitala za 10 posto** u odnosu na kraj 2020. godine.

Dioničarski zajam s dospijećem u narednih godinu dana u visini 250 milijuna kn prebačen je u kratkoročne obveze i glavni je razlog 50-postotnom povećanju kratkoročnih obveza uz istodobno smanjenje dugoročnih obveza za 31 posto. Pored toga, dugoročne obveze smanjene su kroz otplatu jedne rate dugoročnog klupskega kredita, smanjenje obveza za imovinu s pravom korištenja kao i depozita primljenih od kupaca.

Iako su u ukupnom iznosu kratkoročne obveze veće u usporedbi s krajem 2020. godine zbog porasta finansijskih obveza, ostvaren je znatno niži nivo obveza prema dobavljačima kao i ostalih obveza vezanih uz prijevoz putnika (*Air Traffic Liability/ ATL*) što je posljedica manjeg obujma prometa i prodaje.

Ostvareni gubitak prvog kvartala 2021. godine u visini od 96,9 milijuna kuna smanjio je razinu kapitala i rezervi koja je za 45 posto niža u odnosu na kraj 2020. godine.

Obveze Croatia Airlinesa na 31.03.2021. godine po dugoročnom PBZ/HPB klupskom kreditu iznose 45,8 milijuna kn, dok obveze po dva dioničarska zajma iznose 500 milijuna kn.

Novčani tijek

(000 kn)	I.-III. 2021.	I.- III. 2020.	Indeks
Stanje sredstava početak razdoblja	574.324	33.749	1.702
priljev iz poslovanja	76.818	338.676	23
priljev od države	11.676	7.494	156
dioničarski zajam	0	150.000	-
Priljev ukupno	88.494	496.170	18
obveze iz poslovanja	174.189	367.971	47
investicije	2.691	52.265	5
krediti	2.671	10.500	25
Odljev ukupno	179.551	430.736	42
Neto promjena u razdoblju	-91.058	65.434	-
Stanje sredstava kraj razdoblja	483.266	99.183	487

Stanje novca na kraju ožujka 2021. godine

Na kraju prvog kvartala 2021. godine ostvaren je negativan neto novčani tijek, a visoka likvidnost rezultat je uplaćenih sredstava na kraju 2020. godine kada su sukladno uvjetima „Privremenog okvira za mjere državne potpore u svrhu podrške gospodarstvu u aktualnoj pandemiji Covid-a 19“ zaprimljena sredstva u visini 250 milijuna kn temeljem dioničarskog zajma države kao i sredstva na ime dokapitalizacije od strane države u visini 350 milijuna kn namijenjena povratu razine kapitala na razinu prije početka Covid-19 epidemije, odnosno na vrijednost na dan 31.12.2019. godine.

Iako su očekivanja vezana uz ponovnu uspostavu prometa bila znatno optimističnija, ostvareni poslovni priljevi i odljevi pokazuju značajan pad u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Ukupni priljevi ostvareni su na razini od 18 posto prošlogodišnjeg iznosa u istom razdoblju, uz poslovne priljeve koji su smanjeni za 77 posto. Međutim, radi se o usporedbi s razdobljem koje još nije u značajnijoj mjeri bilo zahvaćeno krizom čiji su se efekti na poslovanje počeli odražavati od druge polovine ožujka. Razinu priljeva u prošloj godini povećava i uplata druge tranše dioničarskog zajma u visini od 150 milijuna kn.

Zbog smanjenog prometa kao i mjera racionalizacije poslovanja koje kompanija nastavlja primjenjivati ostvareni odljevi niži su 58 posto u odnosu na isto razdoblje prethodne godine.

Investicijska ulaganja iznose 2,7 milijuna kn i glavninu čine ulaganja u zrakoplove.

U promatranom razdoblju otplaćena je jedna rata dugoročnog klupskog kredita, a novih zaduženja nije bilo.

Kompanija se i dalje suočava sa smanjenom potražnjom i prodajom karata te posljedično niskom razinom priljeva što u narednom razdoblju može ponovno potaknuti pitanje očuvanja likvidnosti posebice kada se uzme u obzir nepredvidivost vremenskog trajanja krize. Kompanija poduzima sve mjere aktivnog praćenja likvidnosti i optimizacije poslovanja te nastavlja s daljinjom primjenom rigoroznih mjera štednje.

Sažetak

Nakon izazovne 2020. godine, početak 2021. zbog nastavka pandemije korona virusa nije dao značajnog razloga za optimizam te je za očekivati da zrakoplovnu industriju očekuje jednako neizvjesna godina.

Iako je Međunarodni monetarni fond (MMF) u redovnim proljetnim prognozama (WEO) poboljšao izglede za 2021. godinu jer bi zahvaljujući cijepljenju i državnim poticajnim mjerama kojima se nastoje ublažiti posljedice pandemije globalno gospodarstvo trebalo krenuti putem oporavka, upozorava da su ove prognoze obilježene visokim stupnjem neizvjesnosti. Distribucija cjepiva, razvoj novih sojeva virusa kao i mjere koje pojedine zemlje poduzimaju u suzbijanju efekata krize, diktirati će tempo razvoja pojedinih regija. Veliko je pitanje kada će se zračni prijevoz oporaviti i vratiti na predkrizne razine, a prema IATA procjeni ne očekuje se da će to biti prije 2024. godine.

Vlade širom svijeta donijele su odluke o finansijskoj pomoći i podršci zrakoplovnim kompanijama, a s obzirom da kriza traje duže nego što se moglo predvidjeti za očekivati je da će se finansijske potpore nastaviti te da će vlade i dalje pomagati svojim zračnim prijevoznicima.

Procjenjuje se da će zrakoplovne kompanije u 2021. godini prevesti oko 2,4 milijarde putnika, što je 600 milijuna putnika više u odnosu na 2020. godinu, ali i 2,1 milijardu putnika manje u odnosu na 2019. godinu. Promet putnika izražen u putničkim kilometrima (RPK) u 2021. godini trebao bi porasti za 26 posto u odnosu na 2020. godinu, što predstavlja 43 posto predpandemiske razine prometa putnika. Očekivani putnički faktor popunjenoosti (PLF) u 2021. godini iznosi 67,3 posto. Očekivani gubitak zrakoplovne industrije za 2021. procjenjuje se na 47,7 milijardi USD.

Turistička sezona u mnogome će ovisiti o epidemiološkim prilikama u Hrvatskoj. Prema podacima Državnog zavoda za statistiku u razdoblju od siječnja do veljače 2021. godine promet na hrvatskim zračnim lukama bilježi veliki pad potražnje za uslugama zračnog putničkog prijevoza u odnosu na isto, još uvijek predkrizno razdoblje 2020. godine.⁴ Ostvaren je promet od 90 tisuća putnika, što je 82,4 posto manje u odnosu na prva dva mjeseca 2020. godine. Tržišni udio Croatia Airlinesa u putničkom prometu hrvatskih zračnih luka iznosio je 66 posto.

Croatia Airlines u vrijeme najveće krize izazvane pandemijom virusa COVID-19 u 2020. godini, nije prestao s letenjem već je nastavio povezivati Hrvatsku sa svijetom, a svoju misiju je nastavio i u 2021. godini postepenim vraćanjem linija u prometovanje i povećavanjem broja frekvencija u skladu s potražnjom i epidemiološkim mjerama pojedinih zemalja.

Početak godine za Croatia Airlines slabiji je od očekivanja, rezervacije putovanja i dalje su u padu i to na svim rutama i tržištima s kojih kompanija prima rezervacije. S obzirom na situaciju fokus je na tržištima na kojima zasad postoji potražnja te je uz kontinuirano optimiziranje reda letenja kompanija spremna uspostaviti ili obnoviti pojedine linije i uvesti dodatne letove na postojećim linijama ukoliko u međuvremenu dođe do porasta potražnje za uslugama zračnog prijevoza.

⁴ www.dzs.hr; Promet u zračnim lukama

Iako su očekivanja kompanije vezana uz normalizaciju i ponovno uspostavljanje prometa bila znatno veća, obzirom na prelijevanje učinaka krize na prvi kvartal 2021. godine, daljnje prometovanje ovisit će o više faktora kao što su upute, ograničenja i zabrane te druge mjere koje direktno utječe na mogućnost putovanja u domaćem i međunarodnom redovitom prometu, procijepjenost stanovništva te primjena mjera koje bi trebale olakšati ili pojednostaviti putovanja (covid putovnice), fleksibilno planiranje mreže letova uz prognozu potražnje za pojedinim vrstama putovanja kao i ostvarenje optimalne popunjenoosti i prosječne tarife u uvjetima prometovanja sa smanjenim kapacitetom zrakoplova uzrokovanih mjerama socijalnog distanciranja.

U prvom kvartalu 2021. godine Croatia Airlines letio je na 12 međunarodnih i 5 domaćih destinacija. Ostvaren je nalet od 2.697 blok sati, a zabilježen je 1.951 let. Ukupan broj prevezenih putnika iznosio je 72.263 što je 73 posto manje u odnosu na prvi kvartal 2020. godine. Ostvareni putnički kilometri smanjeni su za 74 posto, uz putnički faktor popunjenoosti (PLF) od 44,8 posto što je 15,3 postotna boda manje u odnosu na prvi kvartal 2020. godine. Broj putnika u domaćem redovitom prometu manji je za 61 posto, a u međunarodnom redovitom prometu za 78 posto u odnosu na prvi kvartal 2020. godine.

U nastalim tržišnim okolnostima na kraju promatranog razdoblja ostvaren je operativni gubitak u visini od 86,2 milijuna kn koji s neto rezultatom financiranja daje neto gubitak od 96,9 milijuna kn.

Operativni prihodi i troškovi ostvareni su na nižoj razini u usporedbi s istim razdobljem 2020. godine. Sve kategorije prihoda niže su u odnosu na prethodnu godinu pri čemu je najznačajnije smanjenje u putničkim prihodima koji su manji za 62 posto, uz 73 posto manji broj prevezenih putnika.

Ostvareni operativni troškovi niži su 42 posto od ostvarenja prvog kvartala 2020. godine, što je najvećim dijelom rezultat niske razine prometa. Međutim, na smanjenje operativnih troškova značajno su utjecale i provedene mjere na razini kompanije: smanjenje bruto primanja za 15 posto, provedba operativnih mjera optimizacije reda letenja uz sve ostale provedene mjere štednje. Uz spomenuti pad broja putnika, ostvareni nalet iskazan brojem letova niži je 57 posto uz nižu razinu ostvarenih blok sati za 56 posto zbog čega su i najveća smanjenja ostvarena upravo u grupama troškova izravno ovisnih o naletu i broju putnika kao što su usluge u zračnom prometu. Najveće smanjenje u troškovima letenja ostvareno je u troškovima goriva, dok su troškovi prodaje niži primarno zbog smanjenih troškova rezervacija te niže razine prodajnih provizija. Manji nalet utjecao je i na troškove održavanja, dok su troškovi usluga putnicima niži zbog smanjenog putničkog servisa i manjeg broja putnika. Manja smanjenja ostvarena su i u općim i administrativnim troškovima te troškovima amortizacije, dok su ostali rashodi neznatno veći u odnosu na prvi kvartal 2020. godine. Struktura troškova s obzirom na udio pokazuje visok udio fiksnih troškova u operativnim troškovima.

Budući da se kompanija i dalje suočava sa smanjenom potražnjom i prodajom karata te posljedično niskom razinom priljeva, u narednom razdoblju može se ponovno potaknuti pitanje očuvanja likvidnosti posebice kada se uzme u obzir nepredvidivost vremenskog trajanja krize. Kompanija poduzima sve mjere aktivnog praćenja likvidnosti i optimizacije poslovanja te nastavlja s dalnjom primjenom rigoroznih mjera štedne.

Početkom 2021. godine u suradnji s vanjskim savjetnicima BDO Savjetovanje d.o.o, napravljen je dokument „Analiza namjenskog korištenja državnih potpora i verifikacija ušteda ostvarenih od početka pandemije Covid-19“ koji je obuhvatio sve aspekte primijenjenih rigoroznih mjera štednje. Dokument uključuje i plan aktivnosti na uštedama u 2021. godini.

Predsjednik Uprave

Jasmin Bajić

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

Osnovne djelatnosti Croatia Airlinesa d.d., Zagreb („Društvo“) obuhvaćaju pružanje usluga prijevoza putnika, pošte i robe u domaćem i međunarodnom zračnom prometu. Društvo je osnovano 7. kolovoza 1989. godine kao dioničko društvo pod nazivom Zagreb Airlines d.d., a od 23. srpnja 1990. mijenja naziv u Croatia Airlines d.d. Sjedište Društva je u Zagrebu, Bani 75/b, Buzin.

Povezana društva

Ovisna društva su Obzor putovanja d.o.o. (u 100%-tnom vlasništvu) i Amadeus Croatia d.d. (u 95%-tnom vlasništvu).

Amadeus Croatia d.d., sa sjedištem u Zagrebu, Ilica 150, osnovan je 19. listopada 1993. godine.

Amadeus Croatia d.d. ili ACO Croatia (Amadeus Commercial Organisation) je međunarodna tvrtka, odnosno joint venture poduzeće koje su osnovali Društvo i Amadeus Global Travel Distribution iz Madrida sa svrhom da na teritoriju Republike Hrvatske zastupa interes Amadeus Global Distribution sustava i to na način da omogućuje spajanje putničkih i turističkih agencija na bazu Amadeusa smještenu u Erdingu pokraj Münchena, a za potrebe izdavanja putničkih karata u prijevozu zrakoplovima, brodovima i željeznicom, te rezerviranja rent-a-car vozila i smještaja u hotelima. Također je zadužen za marketing na teritoriju Republike Hrvatske, oglašavanje i sponzoriranje, te za organizaciju pomoći korisnicima koja je dostupna svakim radnim danom kao i za organizaciju i provođenje njihovog školovanja za potrebe učinkovitog korištenja Amadeus sustava.

Obzor putovanja d.o.o. je turistička agencija osnovana 28. listopada 1993. godine s registriranim sjedištem u Zagrebu, Bani 75/b, Zagreb i poslovnom adresom u Teslinoj 5. Osnovna djelatnost je izdavanje zrakoplovnih dokumenata svih zrakoplovnih kompanija, osiguravanje smještaja u hotelima tražene kategorije, organizacija transfera i rent a car usluge, putno osiguranje i sl.

Računovodstvene politike

U pripremi odvojenih i konsolidiranih finansijskih izvještaja Društvo primjenjuje računovodstvene politike koje su u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja te Zakonom o računovodstvu. U finansijskim izvještajima za razdoblje siječanj – ožujak 2021. godine Društvo je primijenilo iste računovodstvene politike i metode kao i u finansijskim izvještajima za godinu koja je završila 31. prosinca 2020. godine.

Dionička glavnica

Temeljni kapital Croatia Airlinesa u iznosu od 627.879.530,00 kuna podijeljen je na ukupno 62.787.953 redovitih dionica nominalne vrijednosti od 10,00 kuna.

Dioničari društva Croatia Airlines d.d.

Na dan 31. ožujka 2021. godine struktura vlasništva Društva bila je kako slijedi:

Republika Hrvatska	98,76
Zračna luka Zagreb d.o.o.	0,76
HPB za Republiku Hrvatsku	0,28
Ostali	0,20
UKUPNO	100,00

Nadzorni odbor društva Croatia Airlines d.d.

Zlatko Mateša	Predsjednik
Nataša Munitić	Zamjenica predsjednika
Zoran Barac	Član
Mirko Tatalović	Član
Zoran Viljac	Član

Uprava društva Croatia Airlines d.d.

Jasmin Bajić	Predsjednik Uprave
--------------	--------------------

Uprava ovisnih društava

Eugen Šunde	Direktor Amadeus Croatia d.d.
Silvana Turčić	Direktorica Obzor putovanja d.o.o.

Zaposlenici

Broj zaposlenika na dan 31. ožujka 2021. godine bio je kako slijedi:

Croatia Airlines d.d.	949
Amadeus Croatia d.d.	8
<u>Obzor putovanja d.o.o.</u>	<u>18</u>
Croatia Airlines Grupa - ukupno	975

Prosječan broj zaposlenih Grupe Croatia Airlines u razdoblju siječanj-ožujak 2021. godine bio je 978 zaposlenih (Croatia Airlines 952, Amadeus Croatia 8, Obzor putovanja 18).

~ / ~

Priloženi izvještaji predstavljaju nerevidirane odvojene i konsolidirane finansijske izvještaje za razdoblje siječanj – ožujak 2021. godine.

Neograničenost vremena poslovanja

Vlada Republike Hrvatske je 19. rujna 2019. godine donijela odluku kojom se stvaraju prethodno potrebni uvjeti za osiguranje postupka dokapitalizacije Croatia Airlinesa, a u okviru te odluke je i uplata predujma u korist kompanije od 250 milijuna kuna za stabilizaciju poslovanja prije dokapitalizacije. Uplata predujma realizirana je u dva obroka, 100 milijuna kuna u 2019. godini te 150 milijuna kuna u siječnju 2020. godine.

Dana 30. siječnja 2020. godine Vlada Republike Hrvatske donijela je dopunu navedene odluke prema kojoj će se uplaćeni predujam tretirati kao zajam dioničara s dospijećem od dvije godine.

Vlada Republike Hrvatske je 21. veljače 2019. donijela Odluku o pokretanju postupka traženja strateškog partnera i osnivanju Povjerenstva za provedbu postupka i predlaganje odabira strateškog partnera društva Croatia Airlines d.d. Međutim, početak Covid-19 krize prekinuo je postupak pa je u ožujku 2020. godine Povjerenstvo za provedbu postupka i predlaganje odabira strateškog partnera društva Croatia Airlines d.d., odlučilo da se uslijed nepovoljne situacije i više sile proces stavi u mirovanje.

Croatia Airlines u 2020. godini posluje u uvjetima najveće krize civilnog zrakoplovstva u povijesti, što je posljedica globalne krize Covid-19 koja snažno utječe na sve aspekte gospodarskih i društvenih aktivnosti u svijetu. Covid-19 kriza ima posebno poguban utjecaj na putovanja i turizam, a zrakoplovne kompanije i zračni promet u cijelini među najpogođenijim su gospodarskim aktivnostima.

U uobičajenim uvjetima poslovanja najvažniji vanjski rizici koji utječu na poslovanje Croatia Airlinesa su gospodarsko okruženje (Hrvatska i odredišta), konkurenčija, Star

Alliance i partnerstva, rizici promjena cijena (prometne naknade i dozvole za letenje, dobavljači, gorivo), kretanja valuta, kamatnih stopa i sl. Glavni unutarnji rizici odnose se na ljudske resurse, upravljanje kapacitetima, poremećaje u operaciji, prodaju i upravljanje prihodima, te rizik likvidnosti posebice u zimskim mjesecima.

Trenutno najznačajniji unutarnji rizik koji utječe na poslovanje Croatia Airlines je održavanje likvidnosti u uvjetima značajnog smanjenja prihoda. Pandemija korona virusa smanjila je potražnju za uslugama zračnog prijevoza. Mnoge kompanije, pa tako i Croatia Airlines, postale su korisnici državnih mjera potpora kao i različitih oblika finansijske pomoći države uz što se aktivno primjenjuju i različiti interni oblici racionalizacije i nadzora poslovanja, provodi optimizacija reda letenja i prilagodba flote sukladno potražnji i kretanju bookinga u cilju prilagodbe aktualnim tržišnim uvjetima. Pored navedenog, u 2021. godini Croatia Airlines i dalje nastavlja s mjerama štednje koje je uvela 2020. godine kroz smanjenje svih operativnih troškova koji uključuju i smanjenje bruto primanja zaposlenih za 15%.

Zbog smanjenog prometa kao i mjera racionalizacije poslovanja koje kompanija nastavlja primjenjivati ostvareni odljevi niži su 58% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine.

Budući da se kompanija i dalje suočava sa smanjenom potražnjom i prodajom karata te posljedično niskom razinom priljeva, u narednom razdoblju može se ponovno potaknuti pitanje očuvanja likvidnosti posebice kada se uzme u obzir nepredvidivost vremenskog trajanja krize. Kompanija poduzima sve mjere aktivnog praćenja likvidnosti i optimizacije poslovanja te nastavlja s dalnjom primjenom rigoroznih mjera štednje.

Početkom 2021. godine u suradnji s vanjskim savjetnicima BDO Savjetovanje d.o.o, napravljen je dokument „Analiza namjenskog korištenja državnih potpora i verifikacija ušteda ostvarenih od početka pandemije Covid-19“ koji je obuhvatio sve aspekte primijenjenih rigoroznih mjera štednje. Dokument uključuje i plan aktivnosti na uštedama u 2021. godini.

Ostale bilješke uz finansijske izvještaje sastavni su dio Izvješća poslovodstva o stanju Društva za razdoblje I.-III. 2021. godine.

Na temelju Zakona o tržištu kapitala (NN 65/18, 17/20), ovime dajemo sljedeću:

IZJAVU

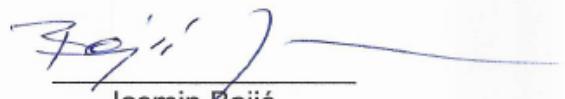
Da su pojedinačni i konsolidirani nerevidirani finansijski izvještaji izdavatelja Croatia Airlines d.d. za razdoblje 1. siječnja do 31. ožujka 2021. godine sastavljeni uz primjenu odgovarajućih standarda finansijskog izvještavanja, te daju cjelovit i istinit prikaz imovine i obveza, gubitaka i dobitaka, finansijskog položaja i poslovanja izdavatelja i društava uključenih u konsolidaciju kao cjelinu.

Da Izvještaj poslovodstva Croatia Airlines d.d. sadrži istinit prikaz razvoja i rezultata poslovanja i položaja izdavatelja i društava uključenih u konsolidaciju, uz opis najznačajnijih rizika i neizvjesnosti kojima su izdavatelj i društva izloženi kao cjelina.

Ova Izjava daje se kao prilog tromjesečnih izvještaja izdavatelja Croatia Airlines d.d.

Osoba odgovorna za sastavljanje izvješća izdavatelja:

Predsjednik Uprave

Jasmin Bajić

U Zagrebu, 30.travnja 2021.

Konsolidirani izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti Grupe Croatia Airlines za razdoblje 1.1-31.3.2021.

DODATAK RDG-u (popunjava poduzetnik koji sastavlja konsolidirani godišnji financijski izvještaj)					
XIX. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 076+077)	075	-111.047.881	-111.047.881	-97.270.880	-97.270.880
1. Pripisana imateljima kapitala matice	076	-111.047.881	-111.047.881	-97.270.880	-97.270.880
2. Pripisana manjinskom (nekontrolirajućem) interesu	077	0	0	0	0
IZVJEŠTAJ O OSTALOJ SVEOBUHVATNOJ DOBITI (popunjava poduzetnik obveznik primjene MSF-a)					
I. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	078	-111.047.881	-111.047.881	-97.270.880	-97.270.880
II. OSTALA SVEOBUHVATNA DOBIT/GUBITAK PRIJE POREZA (AOP 80 + 87)	079	-1.467.401	-1.467.401	-151.899	-151.899
III. Stavke koje neće biti reklassificirane u dobit ili gubitak (AOP 081 do 085)	080	-222.912	-222.912	0	0
1. Promjene revalorizacijskih rezervi dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	081	0	0	0	0
2. Dobitak ili gubitak s osnove naknadnog vrednovanja vlasničkih vrijednosnih papira po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	082	-222.912	-222.912	0	0
3. Promjene fer vrijednosti finansijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka koja se može pripisati promjenama kreditnog rizika obveze	083	0	0	0	0
4. Aktuarski dobici/gubici po planovima definiranih primanja	084	0	0	0	0
5. Ostale stavke koje neće biti reklassificirane	085	0	0	0	0
6. Porez na dobit koji se odnosi na stavke koje neće biti reklassificirane	086	0	0	0	0
IV. Stavke koje je moguće reklassificirati u dobit ili gubitak (AOP 088 do 095)	087	-1.244.489	-1.244.489	-151.899	-151.899
1. Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja	088	0	0	0	0
2. Dobitak ili gubitak s osnove naknadnog vrednovanja dužničkih vrijednosnih papira po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	089	0	0	0	0
4. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite novčanih tokova	090	-1.244.489	-1.244.489	-151.899	-151.899
5. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite neto ulaganja u inozemstvu	091	0	0	0	0
6. Udio u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti/gubitku društava povezanih sudjelujućim interesom	092	0	0	0	0
6. Promjene fer vrijednosti vremenske vrijednosti opcije	093	0	0	0	0
7. Promjene fer vrijednosti terminskih elemenata terminskih ugovora	094	0	0	0	0
8. Ostale stavke koje je moguće reklassificirati u dobit ili gubitak	095	0	0	0	0
9. Porez na dobit koji se odnosi na stavke koje je moguće reklassificirati u dobit ili gubitak	096	0	0	0	0
V. NETO OSTALA SVEOBUHVATNA DOBIT ILI GUBITAK (AOP 080+087 - 086 - 096)	097	-1.467.401	-1.467.401	-151.899	-151.899
VI. SVEOBUHVATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 078+097)	098	-112.515.282	-112.515.282	-97.422.779	-97.422.779
DODATAK Izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (popunjava poduzetnik koji sastavlja konsolidirani izvještaj)					
VI. SVEOBUHVATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 100+101)	099	-112.515.282	-112.515.282	-97.422.779	-97.422.779
1. Pripisana imateljima kapitala matice	100	-112.515.282	-112.515.282	-97.422.779	-97.422.779
2. Pripisana manjinskom (nekontrolirajućem) interesu	101	0	0	0	0

Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti Croatia Airlines d.d. za razdoblje 1.1-31.3.2021.

IZVJEŠTAJ O OSTALOJ SVEOBUHVATNOJ DOBITI (popunjava poduzetnik obveznik primjene MSFI-a)					
I. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	078	-110.538.791	-110.538.791	-96.869.488	-96.869.488
II. OSTALA SVEOBUHVATNA DOBIT/GUBITAK PRIJE POREZA (AOP 80 + 87)	079	-1.467.401	-1.467.401	-151.899	-151.899
III. Stavke koje neće biti reklassificirane u dobit ili gubitak (AOP 081 do 085)	080	-222.912	-222.912	0	0
1. Promjene revalorizacijskih rezervi dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	081	0	0	0	0
2. Dobitak ili gubitak s osnove naknadnog vrednovanja vlasničkih vrijednosnih papira po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	082	-222.912	-222.912	0	0
3. Promjene fer vrijednosti finansijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka koja se može pripisati promjenama kreditnog rizika obveze	083	0	0	0	0
4. Aktuarski dobici/gubici po planovima definiranih primanja	084	0	0	0	0
5. Ostale stavke koje neće biti reklassificirane	085	0	0	0	0
6. Porez na dobit koji se odnosi na stavke koje neće biti reklassificirane	086	0	0	0	0
IV. Stavke koje je moguće reklassificirati u dobit ili gubitak (AOP 088 do 095)	087	-1.244.489	-1.244.489	-151.899	-151.899
1. Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja	088	0	0	0	0
2. Dobitak ili gubitak s osnove naknadnog vrednovanja dužničkih vrijednosnih papira po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	089	0	0	0	0
4. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite novčanih tokova	090	-1.244.489	-1.244.489	-151.899	-151.899
5. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite neto ulaganja u inozemstvu	091	0	0	0	0
6. Udio u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti/gubitku društava povezanih sudjelujućim interesom	092	0	0	0	0
6. Promjene fer vrijednosti vremenske vrijednosti opcije	093	0	0	0	0
7. Promjene fer vrijednosti terminskih elemenata terminskih ugovora	094	0	0	0	0
8. Ostale stavke koje je moguće reklassificirati u dobit ili gubitak	095	0	0	0	0
9. Porez na dobit koji se odnosi na stavke koje je moguće reklassificirati u dobit ili gubitak	096	0	0	0	0
V. NETO OSTALA SVEOBUHVATNA DOBIT ILI GUBITAK (AOP 080+087 - 086 - 096)	097	-1.467.401	-1.467.401	-151.899	-151.899
VI. SVEOBUHVATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 078+097)	098	-112.006.192	-112.006.192	-97.021.387	-97.021.387

